

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 151/05-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2005 predbežne prerokoval sťažnosť M. S., bytom M., zastúpenej advokátom JUDr. A. H., K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004 a uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť M. S. v časti, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004, **o d m i e t a** ako oneskorene podanú.

2. Sťažnosť M. S. v časti, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005, **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2005 doručená sťažnosť M. S., bytom M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. A. H., K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005.

Sťažovateľka uviedla, že na základe rozsudku Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 519/2002 z 15. januára 2003 bola žalovanému uložená povinnosť, aby jej z titulu zodpovednosti za škodu na zdraví zaplatil sumu vo výške 29 671 200 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania odo dňa právoplatnosti rozsudku do zaplatenia. V konaní pred okresným súdom ako súdom prvého stupňa bola vedľajším účastníkom na strane žalovaného obchodná spoločnosť A., a. s., B. (ďalej len „vedľajší účastník“). Rozsudok okresného súdu napadol vedľajší účastník odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 17 Co 235/03 z 26. septembra 2003 tak, že ho odmietol ako podané neoprávnenou osobou. Rozhodnutie okresného súdu a rozhodnutie krajského súdu napadol generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadnym dovolaním, a to na základe podnetu vedľajšieho účastníka. O mimoriadnom dovolaní rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004 tak, že uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu najvyšší súd odmietol. Na základe toho krajský súd po zrušení rozhodnutia a vrátení veci vec znovu prejednal a uznesením č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 7 C 519/2002 z 15. januára 2003 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľka namietala rozhodnutie krajského súdu č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005, ktorým bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, z dôvodu, že sa odchyľil od svojho skoršieho právneho názoru prezentovaného v tej istej veci a prípustnosť odvolania vedľajšieho účastníka posúdil podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré podľa vyjadrenia sťažovateľky nemohol aplikovať. Podľa názoru sťažovateľky skoršie rozhodnutie krajského súdu z 26. septembra 2003 bolo správne, pretože súd odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka z dôvodu, že žalovaný písomne vyslovil nesúhlas s podaním odvolania vedľajšieho účastníka, čím procesne založil rozpor medzi svojou vôľou a úkonom vedľajšieho účastníka na jeho strane.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka v tejto súvislosti argumentovala čl. I. bodom 110 zákona č. 353/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 353/2003 Z. z.“) a ustanovením § 372i ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého konania o odvolaní a dovolaní, o ktorých odvolací súd alebo dovolací súd nerozhodol do nadobudnutia účinnosti tohto zákona (do 1. septembra 2003), sa dokončia podľa doterajších predpisov. Podľa vyjadrenia sťažovateľky bolo odvolacie konanie začaté pred 1. septembrom 2003, a preto odvolací, teda krajský súd, bol povinný toto konanie dokončiť podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku účinných pred jeho novelizáciou zákonom č. 353/2003 Z. z. Sťažovateľka ďalej argumentovala tým, že až citovaná novela zakotvila do Občianskeho súdneho poriadku možnosť podať odvolanie aj vedľajším účastníkom, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom.

Vzhľadom na vyššie uvedené sťažovateľka považovala namietané uznesenie krajského súdu za akt aplikácie práva, ktorý je v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom. V tejto súvislosti prezentovala názor, že vedľajší účastník nie je oprávnený domáhať sa odvolaním zmeny alebo zrušenia súdneho rozhodnutia proti vôli podporovaného účastníka. Podľa jej názoru účastníkovi oprávnenému podať odvolanie nie je možné vnútiť odvolacie

konanie proti jeho vôli. To by podľa vyjadrenia sťažovateľky bolo možné na základe druhej vety ustanovenia § 201 Občianskeho súdneho poriadku, teda v odvolacích konaniach začatých po 31. auguste 2003, čo ale v danom prípade nebolo splnené.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že krajský súd až uznesením č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005 zmenil svoj právny názor, a to až na základe rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004, ktorým bolo skoršie uznesenie krajského súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu považuje sťažovateľka rozsudok najvyššieho súdu za rozhodnutie v rozpore s objektívnym právom, čo zakladá jeho vecnú nesprávnosť. Podľa názoru sťažovateľky sa namietaný rozsudok najvyššieho súdu opiera o nesprávny výklad ustanovenia § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Ústavný súd zo sťažnosti zistil, že sťažovateľka namietala aj skutočnosť, že krajský súd sa nezaoberal podaním sťažovateľky z 12. januára 2005, v ktorom sa domáhala rozhodnutia o neprípustnosti vedľajšieho účastníka, ako ani podaním žalovaného zo 4. januára 2005, ktorým krajskému súdu oznámil svoj nesúhlas s vedľajším účastníkom na jeho strane, a napokon ani podaním sťažovateľky zo 17. januára 2005, ktorým sa domáhala zastavenia odvolacieho konania. Podľa názoru sťažovateľky ak by sa bol krajský súd zaoberal podaním sťažovateľky a pokiaľ by dospel k záveru o dôvodnosti jej návrhu, rozhodol by o nepripustení vedľajšieho účastníka. Táto skutočnosť by podľa nej mala za následok ukončenie vedľajšieho účasti, a tým aj jediného odvolateľa. Na základe toho by krajský súd musel odvolacie konanie zastaviť, pretože vedľajší účastník ako odvolateľ by už nebol subjektom konania a iný subjekt rozhodnutie odvolaním nenapadol. Pokiaľ sa krajský súd nezaoberal podaním sťažovateľky, mal podľa jej názoru aspoň prihliadnuť na podanie žalovaného, ktorým bolo vedľajšie účasti ukončené, a z toho dôvodu mal krajský súd rozhodnúť o zastavení odvolacieho konania.

Podľa vyjadrenia sťažovateľky *„Občianske súdne konanie má predstavovať jednu zo záruk zákonnosti v rámci právneho štátu a má slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie.*

Tieto hodnotiace kritériá napadnuté rozhodnutie a dotknutá časť rozsudku Najvyššieho súdu SR nespĺňajú...“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby po preskúmaní jej sťažnosti vo veci rozhodol ústavný súd nasledovným nálezom:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 29. 09. 2004, sp. zn. 5 M Cdo 4/2004, porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 31. 01. 2005, sp. zn. 17 Co 365/04-227, porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 01. 2005, sp. zn. 17 Co 365/04-227, sa zrušuje.

4. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 09. 2004, sp. zn. 5 M Cdo 4/2004, sa v časti výroku, ktorým bolo zrušené uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26. 09. 2003, sp. zn. 17 Co 235/03, zrušuje a vec sa v tejto časti vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Košiciach sú spoločne a nerozdielne povinné zaplatiť advokátovi sťažovateľky náhradu trov konania sťažovateľky vo výške 171.779,- Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti sťažnosti vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jej odmietnutie.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. Sťažovateľka v časti sťažnosti namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004.

Ústavný súd zistil, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004 bol právnomu zástupcovi sťažovateľky doručený 2. decembra 2004 a po doručení všetkým účastníkom konania predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť v ten istý deň, teda 2. decembra 2004.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 22/02 uviedol: „Sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti.“

Sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila sťažnosťou zo 6. mája 2005 doručenou ústavnému súdu 9. mája 2005, teda po lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti, pretože v danej veci konečné rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004 bolo jej právnomu zástupcovi doručené 2. decembra 2004 a po doručení všetkým účastníkom konania nadobudlo právoplatnosť v ten istý deň, teda 2. decembra 2004.

Ústavný súd zistil, že sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená po uplynutí lehoty ustanovenej na podanie sťažnosti podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

2. Sťažovateľka namietala aj porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. (...)

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že na základe rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004, ktorým zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 17 Co 235/03 z 26. septembra 2003, krajský súd vec znovu prejednal a rozhodol. Z jeho uznesenia č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005 je zrejmé, že zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V namietanom uznesení krajský súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, ktorý svojím rozsudkom č. k. 7 C 519/02-106 z 15. januára 2003 zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľke náhradu škody v sume 29 671 200 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania odo dňa právoplatnosti rozsudku do zaplatenia. Krajský súd v namietanom uznesení ďalej konštatoval, že proti tomuto rozsudku okresného súdu podal vedľajší účastník odvolanie. V odvolaní vedľajší účastník dôvodil tým, že podľa ustanovenia § 201 Občianskeho súdneho poriadku účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. V zmysle ustanovenia § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku platného v čase podania odvolania má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. V prípade, ak žalovaný, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje, nepodal odvolanie, teda vznikne rozpor medzi jeho úkonom a úkonom vedľajšieho účastníka, treba postupovať podľa ustanovenia druhej vety § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Z namietaného uznesenia krajského súdu je ústavnému súdu ďalej zrejmé, že vedľajší účastník poukázal na skutočnosť, že sťažovateľka bola za ujmu na zdraví spôsobenú dopravnou nehodou odškodnená chorvátskou poisťovacou spoločnosťou a táto skutočnosť bola v priebehu konania na súde prvého stupňa aj preukázaná.

Krajský súd ďalej konštatoval, že žalovaný výslovne nesúhlasil s podaným odvolaním vedľajšieho účastníka. K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril aj právny zástupca sťažovateľky, pričom navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Na základe toho krajský súd uznesením č. k. 17 Co 235/03-160 z 26. septembra 2003 odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol. Krajský súd poukázal na to, že vedľajší

účastník nebol oprávnený podať odvolanie, pretože v konaní nemal postavenie nerozlučného spoločníka a keďže žalovaný nedal súhlas na podanie tohto odvolania podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku účinných do 31. augusta 2003, odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré bolo platné a účinné v rovnakom znení aj do 31. augusta 2003, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa ustanovenia § 201 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2003 účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa ustanovenia § 201 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2003 účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Proti rozsudku okresného súdu z 15. januára 2003 a uzneseniu krajského súdu z 26. septembra 2003 podal generálny prokurátor mimoriadne dovolanie, v ktorom navrhol obe rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

V mimoriadnom dovolaní poukázal generálny prokurátor aj na pochybenie krajského súdu ako súdu odvolacieho. Poukázal na skutočnosť, že z ustanovení § 201 a § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že vedľajší účastník, keďže má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním. Dôvodil aj tým, že zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, že nesúhlas účastníka s odvolaním vedľajšieho účastníka je dôvodom na odmietnutie

odvolania. Podľa názoru generálneho prokurátora mal v danom prípade súd postupovať podľa ustanovenia poslednej vety § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, a teda ak si prejavy vôle vedľajšieho účastníka a účastníka, na ktorého strane vedľajší účastník vystupoval, odporovali, tieto posúdiť po uvážení všetkých okolností.

Generálny prokurátor zdôraznil, že zmyslom účasti vedľajšieho účastníka v súdnom konaní je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný a vedľajší účastník mali mať spoločný právny záujem vyhrať spor, to znamená, že mali mať záujem na tom, aby žaloba bola zamietnutá. Naopak, žalovaný ako manžel sťažovateľky, s ktorou žil v spoločnej domácnosti v harmonickom vzťahu, bol v konaní pasívny, nárok sťažovateľky nenamietal a dokonca mal právny záujem na tom, aby práve vedľajšiemu účastníkovi bolo na základe podaného odvolania znemožnené preskúmanie rozsudku okresného súdu ako súdu prvého stupňa. Generálny prokurátor vytýkal krajskému súdu hlavne to, že tým, že odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol ako podané neoprávnenou osobou, znemožnil mu konať pred súdom. Poukázal aj na to, že krajský súd postupoval v rozpore so znením Občianskeho súdneho poriadku účinným pred 1. septembrom 2003, ktoré nevylučovalo odvolacie právo vedľajšieho účastníka v prípade, ak s podaním odvolania nesúhlasil účastník, na strane ktorého vystupoval. Podmienkou však bolo, aby súd zohľadnil všetky okolnosti daného prípadu.

Na základe mimoriadneho dovolania najvyšší súd zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 17 Co 235/03 z 26. septembra 2003 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu je zrejmé, že sa stotožnil s právnym názorom generálneho prokurátora v časti, ktorou namietal uznesenie krajského súdu o odmietnutí odvolania vedľajšieho účastníka. Podľa názoru najvyššieho súdu nesúhlas účastníka s odvolaním vedľajšieho účastníka nemôže byť zároveň dôvodom pre záver o právnej neúčinnosti odvolania podaného vedľajším účastníkom. Vytvára to však predpoklad, aby súd posúdil odvolanie podané vedľajším účastníkom s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu.

Krajský súd v uznesení č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005 vychádzal už z právneho názoru najvyššieho súdu a v tejto súvislosti ho citoval: „*Vedľajší účastník môže tiež v rozsahu legitímácie účastníka podať odvolanie alebo dovolanie, a to buď vedľa účastníka, ktorého podporil alebo sám. Pokiaľ jeho úkony odporujú úkonom ním podporovaného účastníka, je vecou súdu, aby posúdil s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, či týmto úkonom prizná právne účinky, resp. dôsledky, ktoré s ním zákon spája... Tým, že odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie vedľajšej účastníčky, odňal jej možnosť konať pred súdom, čím zároveň porušil jej ústavné právo na spravodlivú súdnu ochranu...*“

Na základe toho krajský súd v súlade s ustanovením § 243d Občianskeho súdneho poriadku na základe odvolania podaného vedľajším účastníkom preskúmal rozsudok okresného súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné. Z uvedeného dôvodu zrušil rozsudok okresného súdu z 15. januára 2003 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa ustanovenia § 243d ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania.

Podľa ustanovenia § 243c Občianskeho súdneho poriadku pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

S prihliadnutím na vyššie citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je ústavný súd toho názoru, že príprava konania pred dovolacím súdom, ktorý rozhoduje o mimoriadnom dovolaní, priebeh konania na tomto súde s pojednávaním alebo bez pojednávania, rozhodovanie a rozhodnutia súdu sú vo svojej podstate totožné s riadnym

dovolacím konaním. To platí aj o viazanosti súdu, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, právnym názorom súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd okrem vyššie uvedených skutočností sa v rozhodnutí vysporiadal aj s podaním žalovaného zo 4. januára 2005 a podaním sťažovateľky z 12. januára 2005 a 17. januára 2005 týkajúcim sa nepripustenia vedľajšieho účastníka, pričom v tej súvislosti nerozhodol o nepripustení vedľajšieho účastníka, ale argumentoval viazanosťou právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v rozsudku sp. zn. 5 M Cdo 4/2004 z 29. septembra 2004 a vyslovil záver, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné. Z uvedeného dôvodu potom logicky nerozhodoval o jeho nepripustení.

Na základe vyššie uvedeného ústavný súd konštatuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00).

Podľa názoru ústavného súdu úvahy krajského súdu v uznesení č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005 vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti a je aj náležite odôvodnené. Krajský súd pri odôvodňovaní uznesenia vychádzal z právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní skoršie rozhodnutie krajského súdu v tej istej veci zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Je nepochybné, že krajský súd rozhodol v intenciách rozhodnutia najvyššieho súdu odvolávajúc sa na princíp legality a v tej súvislosti uviedol, že meritórne rozhodnutie súdu o odvolaní podanom neoprávnenou osobou by bolo v tomto konaní výrazne nekonformné s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Z rozhodnutia krajského súdu teda nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Ústavný súd teda nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu č. k. 17 Co 365/04-227 z 31. januára 2005 a namietaným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2005